

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-12
Besvaras senast
2024-11-20 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:426 Det globala arbetet för flickors och kvinnors rättigheter vid ändrad amerikansk biståndspolitik

Efter det nyligen avgjorda valet i USA väcks farhågor över möjliga förändringar i den amerikanska biståndspolitik som särskilt kommer att drabba flickor och kvinnor. Detta med tanke på de beslut som fattades under Donald Trumps tidigare presidentskap. Då valde USA att dra tillbaka stora resurser för bistånd som tidigare gått till områden inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR. Insatser som möjliggör för familjeplanering, stärkt tillgång till preventivmedel och säkra aborter drabbades av ett betydande finansieringsgap, vilket ledde till ett minskat stöd till de mest utsatta grupperna globalt.

Då tog den svenska regeringen, tillsammans med likasinnade länder, ett kraftfullt initiativ för att kompensera för detta bortfall. Genom att öka Sveriges bidrag till dessa områden och genom att samarbeta med andra länder som också värnar om dessa rättigheter kunde man delvis fylla det internationella finansieringsgap som USA:s beslut skapat. Sveriges insats hade stor betydelse och visade på vårt lands vilja att stå upp för mänskliga rättigheter som kopplas till SRHR, även när andra länder drar sig tillbaka.

I och med Trumps återkomst till makten väcks nu återigen frågor om vad detta kommer innebära för USA:s engagemang inom biståndsområden som är avgörande för kvinnors och flickors rättigheter globalt. Den osäkerhet som uppstått kring USA:s framtida biståndspolitik och risken för att stöd kommer dras tillbaka från internationella biståndsorganisationer aktualiserar frågan om andra länders ansvar att stå upp för global jämställdhet och mänskliga rättigheter när dessa hotas på den internationella arenan.

Sverige har tidigare visat att vi kan och vill vara en ledande aktör inom SRHR-frågor, och många biståndsorganisationer, liksom FN-organ, har stor tillit till Sveriges engagemang och betydelse på detta område. Dessa organisationer har varit tydliga med att internationellt stöd och internationell beredskap krävs för att motverka konsekvenserna av möjliga framtida nedskärningar från USA utifrån det som presenteras i Project 2025. Konkreta förslag som läggs fram i Project 2025 är att kraftigt utvidga antiabortpolitiken internationellt genom att återinföra Mexico City-policyn, mer känd som global gag rule, vilken förhindrar organisationer att tillhandahålla säker abortvård och att propagera för detta, kraftigt minska USA:s biståndsbudget och ta bort allt språk

om gender, SRHR och könsidentitet från USAID:s material och program, liksom att avskeda samtliga jämställdhetsrådgivare på landets biståndsmyndighet.

Med erfarenhet från Trumps tidigare presidentskap och det som nu ser ut att kunna bli en republikansk majoritet i såväl senaten som representanthuset bör dessa förslag tas på allvar och föranleda ett aktivt internationellt arbete från Sveriges sida för att förhindra deras skadliga effekter på den globala jämställdheten i allmänhet och för flickor och kvinnor i synnerhet.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Avser statsrådet att ta några initiativ för att säkerställa att Sverige tillsammans med likasinnade länder ökar sitt bidrag och stöd till det internationella SRHR-arbetet i det fall att USA genomför hela eller delar av de nedskärningar och förändringar som pekas ut i Project 2025?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann